

РЕШЕНИЕ

№ 6170

гр. София, 21.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXI КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 24.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Силвия Димитрова

ЧЛЕНОВЕ: Евгения Баева

Адриан Янев

при участието на секретаря Албена Илиева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разглежда дело номер **11533** по описа за **2024** година докладвано от съдия Евгения Баева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от
Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалбата на П. В. П. и Ю. Е. П. и двамата от [населено място], срещу Решение № 17954/07.10.2024 година, постановено по адм.д. № 38345/2023 година по описа на Районен съд - София, с което е отхвърлена жалба срещу Решение № 9847/41/23.06.2022 година на Общинска служба по земеделие – С. „3.“, с което е отказано възстановяване на правото на собственост на нива с площ от 2,245 дка, четвърта категория, находяща се в строителните граници на[жк], местност „Прогоно“, имот с пл. № 2637, к.л. № 9 от КП от 1939 година на наследниците на В. Г. М..

Жалбоподателите твърдят, че решението е незаконосъобразно, като постановено при допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на материалния закон. Твърдят, че районният съд не е установил относимите факти. Твърдят, че съдът не се е съобразил с влязлото в сила Решение от 22.12.1998 година, постановено по гр.д. № 9797/1996 година по описа на Районен съд – София, с което на наследниците на В. Г. М. са признати за правоимащи лица по чл. 10, ал. 7 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ). Твърдят, че съдът не е съобразил Решение от 04.12.2007 година, постановено по адм.д. № 2331/2006 година по описа на Софийски градски съд, Административно отделение. Твърдят, че имотът не е отчужден, поради което подлежи на възстановяване по реда на чл. 14 от ЗСПЗЗ.

Молят съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното съдебно решение и да постанови друго, с което да отмени Решение № 9847/41/23.06.2022 година на Общинска служба по земеделие – С. „З.“ и да върне преписката на административния орган със задължителни указания за възстановяване на собствеността върху земеделската земя. Претендират направените пред инстанцията съдебно-деловодни разноски.

Ответникът – Общинска служба по земеделие – С. „З.“, чрез процесуален представител, оспорва жалбата. В отговора на касационната жалба излага подробните си съображения за неоснователност на жалбата. Моли съда да постанови решение, с което да остави в сила проверяваното решение. Претендира направените съдебно-деловодни разноски.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата. Моли съда да постанови решение, с което да остави в сила обжалваното решение.

Съдът, за да се произнесе взе предвид следното :

Производството пред районния съд е образувано по жалбата на П. В. П. от [населено място], срещу Решение № 9847/23.06.2022 година на Общинска служба по земеделие – С. „З.“, с което е отказано да се възстанови правото на собственост във възстановими стари граници на нива с площ от 2,245 дка, находяща се в строителните граници на[жк], имот с пл. № 2637, к.л. № 9 от Кадастралния план от 1939 година на наследниците на В. Г. М..

С Решение № 3290/02.03.2023 година, постановено по гр.д. № 37420/2022 година по описа на Районен съд - София, жалбата е отхвърлена.

Срещу решението е подадена касационна жалба от П. В. П. и Ю. Е. П..

С Определение № 4699/02.06.2023 година, постановено по к.адм.д. № 3611/2023 година по описа на Административен съд – София-град съдът е приел, че Ю. Е. П. е активно легитимиран да подаде касационна жалба, тъй като е лице по чл. 210, ал. 2 от АПК.

С Решение № 4485/05.07.2023 година, постановено по к.адм.д. № 3611/2023 година по описа на Административен съд – София-град, Решение № 3290/02.03.2023 година, постановено по гр.д. № 37420/2022 година по описа на Районен съд - София е отменено и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на същия съд.

С Решение № 17954/07.10.2024 година, постановено по гр.д. № 38345/2023 година по описа на Районен съд – София, жалбата срещу Решение № 9847/23.06.2022 година на Общинска служба по земеделие – С. „З.“ е отхвърлена. За да постанови този резултат съдът е приел, че заявената за възстановяване нива с площ от 2,245 дка, находяща се в строителните граници на[жк], имот с пл. № 2637, к.л. № 9 от Кадастралния план от 1939 година е отчуждена за нуждите на Министерство на войната с Царски указ № 29/10.12.1943 година. Приел е, че отчуждаването, извършено по реда на Закона за отчуждение на недвижимите имуществва за държавна и обществена полза от 1885 година (ЗОНИДОП (отм.)) е влязло в сила, поради което имотът не подлежи на възстановяване по реда на ЗСПЗЗ.

Подадените касационни жалби са допустими, като подадени в срок, от активно процесуално легитимирани страни и срещу съдебен акт, който подлежи на контрол за законосъобразност пред настоящия съд.

Настоящият състав намира, че първоинстанционният съд е установил относимите факти.

Жалбоподателката П. В. П. се легитимира, като наследник на В. Г. М., починал на 04.03.1965 година, въз основа на Удостоверение за наследници № РСЦ21-УГ01-4844/18.08.2021 година на Столична община.

С Царски указ № 29/10.12.1943 година 827,235 кв.м.частни и общински имоти, съгласно приложените план и скица, са отчуждени. Под № 126 е имотът на В. Г.. У. е обнародван в Държавен вестник бр. 2/1944 година.

Видно от заключението на Съдебно-техническата експертиза описаният под № 126 имот е идентичен със заявената от жалбоподателката за възстановяване нива.

Първоинстанционният съд е изложил подробни мотиви за реда и начина на отчуждаване по ЗОНИДО (отм.), които настоящият състав напълно споделя, поради което не повтаря.

Като съобрази изложеното в първоинстанционното решение, настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционният съд правилно е приел за доказано, че имот пл. № 2637, к.л. № 9 от Кадастралния план от 1939 година попада в обхвата на терена, отчужден по реда на ЗОНИДОП (отм.) с Указ № 29/10.12.1943 година.

С Решение № 610/29.09.2010 година, постановено по гр.д. № 504/2009 година по описа на Върховния касационен съд на Република България, Първо Гражданско отделение и Решение № 117/14.07.2011 година, постановено по гр.д. № 847/2010 година по описа на Върховния касационен съд на Република България, Второ Гражданско отделение, Определение № 646/27.11.2014 година, постановено по гр.д. № 4838/2014 година по описа на Върховния касационен съд на Република България, Първо Гражданско отделение и други, се приема, че съдебната фаза не е задължителен етап от производството по отчуждаване на недвижимите имоти. Този етап може да бъде заместен от „полюбовно съгласие“, при което процедурата приключва с административен акт, а при липса на административен акт или съдебно решение, собствеността може да премине върху държавата и с така нареченото „мълчаливо съгласие“ на собственика, когато той обжалва само оценителния протокол, без да обжалва правилността на самото отчуждаване (в този смисъл Решение № 63 от 14.02.1934 година, постановено ч.пр. 3/33 година на Върховния касационен съд, Решение № 124, постановено по гр.д. № 335/1932 година по описа на Върховния касационен съд), както и чрез така нареченото „фактическо отчуждаване“, при което транслативният ефект настъпва със завземането на имота от администрацията, дори да не са изпълнени формалностите на закона (в този смисъл Решение № 325, постановено по гр.д. № 233/1935 година по описа на Върховния касационен съд, Решение № 505/04.10.1937 година, постановено по гр.д. № 314/1936 година по описа на Върховния касационен съд и Решение № 776/19.11.1929 година, постановено по ч.гр.д. № 776/2029 година по описа на Върховния касационен съд, Решение № 85/04.02.1933 година, постановено по гр.д. № 156/1931 година по описа на Върховния касационен съд и Решение № 686 от 14.11.1938 година, постановено по гр.д. № 358/1937 година по описа на Върховния касационен съд).

В настоящия случай няма спор относно обстоятелството, че имот № 126 по парцеларния план, заедно с всички други имоти по списъка към указа, са завзети от първа бронирана бригада, считано от септември 1944 година. Следователно отчуждителният ефект на ЗОНИДОП (отм.) е настъпил към септември 1944 година. От този момент имотът е държавна собственост. Съгласно чл. 21 от ЗОНИДОП (отм.) исковите производства не спират действието на отчуждаването, спорният имот се придобива от държавата, а правоимащите придобиват права върху стойността на

обезщетението.

Общото във всички, предвидени в ЗСПЗЗ хипотези за възстановяване на земеделски земи е, че те трябва да са притежавани преди образуването на трудовокооперативни земеделски стопанства или държавни земеделски стопанства, или преди одържавяването им по отменения [чл. 12 от Закона за собствеността на гражданите](#). Ако имотът е отнет по друг ред, преди обобществяването им, възстановяване по реда на ЗСПЗЗ е недопустимо.

В конкретния случай имотът е отчужден много преди обобществяване на земята, поради което не може да бъде възстановен по реда на ЗСПЗЗ.

Правилен е извода на първоинстанционния съд, че обжалваното решение не противоречи на влязлото в сила Решение от 22.12.1998 година, постановено по гр.д. № 9797/1996 година по описа на Районен съд – София, с което е признато за установено, че наследниците на В. Г. М. имат право да им бъде възстановена собствеността върху имот с пл. № 2637, к.л. № 9 по кадастралния план на [населено място], местност „Напоително поле“ от 1939 година, с площ от 2 210 дка, на основание чл. 11, ал. 2 от ЗСПЗЗ. Това е така, защото с решението по чл. 11, ал. 2 от ЗСПЗЗ не се възстановява собствеността, а се признава правото на заявителите да претендират възстановяването и по чл. 14 от ЗСПЗЗ.

Неоснователно е оплакването на жалбоподателката, че при постановяване на решението не е съобразено Решение от 04.12.2007 година, постановено по адм.д. № 2331/2006 година по описа на Софийски градски съд, Административно отделение. Решението е постановено по оспорване на Заповед № РД-64-04/17.02.2006 година на Кмета на район „Студентски“ – Столична община, с която е одобрено Решение № 6 по Протокол № 1/07.02.2006 година на Постоянно действащата районна техническа комисия, че част от бивш имот с пл. № 2637 е застроен. Жалбата на наследниците на В. Г. М. е отхвърлена, тъй като е установено частично застрояване на имота.

Другите наведени оплаквания касаят несъответствие на отказа на административния орган с издадени от различни административни органи скици и удостоверения, установяващи незастрояване на имота, които са неотносими към предмета на спора.

Наследодателят на жалбоподателката не е притежавал земеделска земя, поради проведено отчуждително мероприятие по реда на ЗОНИДО (отм.), поради което не са налице основания за възстановяването и по реда на ЗСПЗЗ.

С оглед на горното обжалваното съдебно решение следва да се остави в сила.

Ответникът е направил искане за присъждане на разноски, но не е представил доказателства за изплащане на адвокатско възнаграждение, поради което такива не се присъждат.

Предвид горното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 17954/07.10.2024 година, постановено по гр.д. № 38345/2023 година по описа на Районен съд – София.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ
2.

:

1.